

[Patursson.]
 bokommission“ af 1911, Side 195—254. Uden her paa Forhaand at skulle udtale mig om, i hvilken Form dette Forslag efter foreløbig Behandling i Landsnævnet og endelig Behandling i Lagtinget vil foreligge, tør jeg dog betragte det som absolut givet, at Tinget vil betragte det færøske Kongsgods lige saa vel som det færøske Præstegods og det færøske Odelsgods som retmæssig færøsk Ejendom, og at det vil blive foreslaaet, at de af Kongsgodset flydende Ydelser, som nu indgaar i Statskassen, stilles til Lagtingets Disposition enten under den nuværende Form eller eventuelt kapitaliserede i Analogi med Lov Nr. 174 af 20. Marts 1918 om Arvefæsteafgifter og lignende Grundbyrder. Et Forslag i sidstnævnte Retning blev allerede i den i Aarene 1908—11 arbejdende Landbokommission udarbejdet af et enkelt Medlem, men grundet paa forskellige Omstændigheder ikke den Gang videreført.

Jeg forventer, at den højtærede Finansminister og den højtærede Landbrugsminister — som ikke er til Stede i Dag — vil stille sig gunstigt overfor et forventet Lagtingsforslag som før antydet. Jeg kan saa meget mere nære begrundet Formodning om den nuværende Regerings Forstaaelsesfuldhed paa dette Punkt, som jeg kan henvise til, at Venstreministeriet allerede i 1906 stillede sig imødekommende overfor Tanken om en saadan administrativ Omlægning.

Effersøe: Det var jo et meget langt og med tilsyneladende Lærdom holdt Foredrag, som vi har paahørt. Jeg agter ikke at følge den ærede Forespørger, men jeg vil bestræbe mig for at holde mig til Sagen, saaledes som jeg plejer.

Det ærede Medlem kræver i sin Forespørgsel Besked fra Regeringen om, hvad der er Anledningen til og Begrundelsen for, at Statens Fæstegods paa Færøerne, det saakaldte Kongsgods, fra 1912—13 af Regeringen er opført og beregnet som et Statsaktiv, og det tilmed uden Besiddernes, Kongsbøndernes, og Lagtingets Vidende. Forespørgeren maa imidlertid være paa det rene med, hvem der er Ejer af det omhandlede Gods. Han maa vide, at det er Statens Ejendom. Det fremgaar allerede deraf, at han benævner det Statens Fæstegods. At Godset er Statens Ejendom, kan der ikke med nogen Rimelighed tvistes om. Det ærede Medlem ved jo særlig god Besked derom, da han er Fæster af en af Kongsgaardene deroppe paa Øerne, som han i 1892

har overtaget i Henhold til et Fæstebrev paa sædvanlig Maade fra vedkommende Statsemedsmand. I Fæstebrevet nævnes forskellige Vilkaar, blandt andet, at der skal erlægges en aarlig Leje af Godset. Naar Ejendomsforholdet er saaledes — og det kan det ærede Medlem ikke med nogen som helst gyldig Grund bestride —, maa det være en Selvfølge, at Regering og Rigsdag har Ret til paa Statens aarlige Overslag, Finansloven, samt paa Statens aarlige Regnskab at opføre Statsgodset og Statsjorderne med videre paa den Maade og med de Beløb, som man finder rigtigt og hensigtsmæssigt, overensstemmende med forsvarlig Regnskabsførelse. Ved det, der er sket, er hverken Besidderne, Kongsbønderne, eller Lagtinget blevet forurettet. Forholdet mellem Staten og Kongsbønderne er ikke blevet ændret, og Lagtinget har intet at beklage sig over. Hele denne af det ærede Medlem i Medfør af Grundloven iværksatte store politiske Aktion er aldeles ubegrundet og meningsløs.

Den ærede Forespørgers Foredrag var meget langt, men der manglede dog noget, som jeg synes burde være kommet med, naar man i det hele kommer ind paa en vidtløftig Udredning af dette Forhold, og det er en Oversættelse af en Artikel, som det ærede Medlem har skrevet, og som indeholdes i det færøske Blad „Tingakrossur“ i December Maaned 1927. Den udmunder deri, at Staten skylder Færøerne 120 Mill. Kr. Grundlaget for den Beregning, som fører til de 120 Mill. Kr., er efter min Mening fuldstændig løst, men Pengene skal bruges til Afholdelse af Udgifter, naar det ærede Medlems Plan om Gennemførelse af Færøernes Adskillelse fra det danske Rige bliver gennemført. For det ærede Medlem er jo selvfølgelig klar over, at dertil kræves der mange Penge, og de Penge skal den danske Stat udrede.

Med Hensyn til den højtærede Ministers Svar skal jeg tillade mig at gøre opmærksom paa, at det Beløb, som man er kommet til, og som der har været Tale om, utvivlsomt grunder sig paa den efter Loven af 1867 foretagne almindelige Skyldsætning af Jordegodset paa Færøerne. Beløbet stemmer ret nøje med, hvad der blev Resultatet af denne Skyldsætning. For saa vidt den højtærede Minister talte om et Beløb paa nogle faa Tusind Kroner, som ikke stemte, antager jeg, at det hidrører fra, at det oprindelige Beløb for Kongsgodset, for Statens Fæstegods, som man var kommet til, har man været nødt til at reducere som Følge af, at noget af dette Gods i mindre